

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

456

Vragen van het lid **Van Raan** (PvdD) aan de Minister van Financiën over *de vraag waarom de gastarieven voor huishoudens stijgen terwijl de gasvoorraden toch voldoende waren* (ingezonden 8 oktober 2021).

Mededeling van Staatssecretaris **Yeşilgöz-Zegerius** (Economische Zaken en Klimaat) (ontvangen 27 oktober 2021).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht van RTL Nieuws van 6 oktober 2021: «Gasprijs door het dak – maar de kraan in Groningen blijft vrijwel dicht», waarin staat: «Dat de prijs zo hoog is, komt omdat de voorraden op een historisch laag niveau staan»?¹

Vraag 2

Bent u bekend met het NOS-bericht waarin staat: «Door zorgen over de gasvoorraden voor komende winter, is de gasprijs opnieuw flink gestegen.»?²

Vraag 3

Bent u bekend met het bericht «Gas- en stroomprijzen bereiken recordhoogtes» van 7 oktober 2021 in NRC waarin staat: «De vraag naar gas stijgt fors. Huishoudens komen vermoedelijk niet in de knel, aangezien «laagcalorisch gas» goed op voorraad is.»?³

Vraag 4

Bent u ermee bekend dat de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat (EZK) in de beantwoording van de schriftelijke vragen van de leden De Vries en Erkens (beiden VVD) bevestigt dat de gasopslagen voor het laagcalorische gas dat voor huishoudens bedoeld is, jaarlijks juist in voldoende mate gevuld zijn (waaronder gasopslag Norg)?⁴

¹ RTL Nieuws, 6 oktober 2021 (<https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/nederland/artikel/5258683/gasprijzen-op-recordhoogte-wat-kan-de-idiote-hoogte-stoppen>)

² NOS, 5 oktober 2021 (<https://nos.nl/collectie/13880/artikel/2400511-opnieuw-sterke-stijging-gasprijs-nu-al-acht-keer-zo-hoog-als-een-jaar-geleden>)

³ NRC, 7 oktober 2021 (<https://www.nrc.nl/nieuws/2021/10/07/gas-en-stroomprijzen-bereiken-recordhoogtes-a4061009>)

⁴ Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2021–2022, nr. 135, blz. 5

Vraag 5

Bent u bekend met het artikel «Kabinet breekt begroting open voor compensatie stijgende energierekening» van 7 oktober 2021 in de Volkskrant, waarin staat dat de gasopslag bij Norg juist niet voldoende bevoorrad is en dat het kabinet nu onderzoekt hoe de gasvoorraden snel kunnen worden aangevuld?⁵

Vraag 6

Hoe verklaart u de tegenstrijdige berichten over de omvang van de gasvoorraden? Is gas, bedoeld voor huishoudens, nu wel of niet in voldoende mate op voorraad, zoals de Staatssecretaris van EZK beweert? Zo ja, hoe kan het dan dat de gasprijzen voor huishoudens al zijn gestegen? Zo nee, waarom beweert de Staatssecretaris van EZK dit dan?

Vraag 7

Bent u ermee bekend dat de olie- en gasmarkt erom bekend staan grillig te zijn en dat de energieprijzen onvoorspelbaar kunnen zijn?

Vraag 8

Bent u het ermee eens dat, indien het kabinet ervoor kiest om huishoudens afhankelijk te houden van gas, terwijl de markt voor fossiele brandstoffen bekend staat om de volatiliteit, er dan een extra verantwoordelijkheid bij komt kijken om burgers te beschermen tegen energiearmoede door juist de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen nu «vol gas» af te bouwen?

Vraag 9

Welke maatregelen heeft het kabinet de afgelopen jaren getroffen om energiearmoede die hieruit voortkomt te voorkomen?

Vraag 10

Bent u het ermee eens dat burgers niet de dupe zouden mogen worden van falend energiebeleid van overheden? Op welke vlakken is het kabinet tekortgeschoten?

Vraag 11

Bent u het ermee eens dat wanneer de Staatssecretaris van EZK in de beantwoording van de vragen van de VVD-fractie over leveringszekerheid van gas schrijft: «Ik blijf de exploratie- en exploitatie-activiteiten van gaswinning op zee volgen om te kijken of de gaswinning in Nederland niet versneld afneemt.» (blz.5), zij dan bezig is om huishoudens afhankelijk te houden van gas? Kunt u deze vraag beantwoorden met ja of nee, gevolgd door een toelichting?

Vraag 12

Waarom heeft het kabinet de Kamer niet geïnformeerd tegen welke prijs het kabinet de leveringszekerheid van gas wil borgen, ook niet nadat eerder genoemde leden onlangs nog vragen hadden gesteld over de leveringszekerheid van gas? Vindt u ook niet dat dat belangrijke informatie is die onmisbaar is voor het wel of niet goedkeuren van het energiebeleid door de volksvertegenwoordigers?

Vraag 13

Wat is de rol van grote, rijke olie- en gashandelaren, zoals Trafigura en Vitol, in de energiearmoede in Nederland?

Vraag 14

Kunt u uitsluiten dat de grote, rijke olie- en gashandelaren, zoals Trafigura en Vitol, gaan meeprofiteren van de financiële tegemoetkoming voor de energierekening van huishoudens, die uit Nederlands belastinggeld zal worden betaald? Zo nee, waarom niet?

⁵ de Volkskrant, 7 oktober 2021 (<https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/kabinet-breekt-begroting-open-voor-compensatie-stijgende-energierekening~b7621ca8/>)

Vraag 15

Wat heeft het kabinet de afgelopen jaren gedaan om te voorkomen dat extreme fluctuaties in de olie- en gasprijzen, doorwerken in de energierekening van huishoudens?

Vraag 16

Bent u ermee bekend dat investeren in duurzame vormen van energieopwekking dergelijke schommelingen juist zou kunnen opvangen?

Vraag 17

Erkent u dat de volatiliteit van de gasmarkt, die nu gevoeld wordt, laat zien dat er juist nu een enorme impuls nodig is in de duurzame energietransitie? Waarom houdt u deze transitie op door in te zetten op gas?

Vraag 18

Waarom doet het kabinet het stelselmatig voorkomen in het energiedossier (bijvoorbeeld als het gaat over doelmatigheid en doeltreffendheid van beleid en voldoen aan het Klimaatakkoord van Parijs) alsof er maar twee opties zijn: eigen gas en Russisch gas, in plaats van duurzame energie, eigen gas en Russisch gas? Erkent u dat het zo logisch is dat de keuze altijd op gas valt en nooit op duurzame energie, en dat de inzet op gas op deze manier altijd te rechtvaardigen is, ook in het licht van het Klimaatakkoord van Parijs?

Vraag 19

Vindt u het eerlijk om duurzame energie uit te sluiten en net te doen alsof het kabinet alleen maar kan kiezen tussen eigen gas en Russisch gas? Zo ja, waarom vindt u het eerlijk om de beleidsoptie waaraan u zich gecommitteerd heeft, stelselmatig uit te sluiten? Zo nee, bent u bereid om duurzame energie vanaf nu wel altijd mee te wegen in de afweging van beleidsopties in het energiedomein? Waarom wel of niet?

Vraag 20

Bent u het ermee eens dat de transitie naar duurzame energie de energierekening betaalbaarder en voorspelbaarder maakt? Zo ja, kunt u dan ook bevestigen dat compensatie voor de energierekening van huishoudens niet ten koste gaat van subsidies voor duurzame energie? Zo nee, wat verklaart dat u zich niet aansluit bij deze algemeen geaccepteerde kennis?

Vraag 21

Kunt u deze vragen beantwoorden voorafgaand aan de derde termijn van de Algemene Financiële Beschouwingen?

Mededeling

Uw Kamer heeft mij een grote hoeveelheid schriftelijke vragen gestuurd over het functioneren van de internationale gasmarkt en hoe de stijging van de gasprijzen ook Nederland raakt.

Bovendien heb ik tijdens het Commissiedebat Klimaat en Energie van 14 oktober aan het lid Van der Lee (GroenLinks) toegezegd om een brief aan de Kamer te sturen over langetermijngascontracten en aan lid Grinwis (ChristenUnie) toegezegd om een reactie te geven over in hoeverre ingrijpen aan de vraagkant onderdeel moet zijn van het leveringszekerheidsbeleid. Ik heb in een brief van 4 oktober jl. (2021D36655) aangekondigd dat ik u voor begin november een brief over het functioneren van de gasmarkt zal sturen. Daarin zal ik mijn toezeggingen aan de leden Van der Lee en Grinwis opnemen. In de brief van 4 oktober jl. is bovendien toegezegd daarbij de uitkomsten van de expertbijeenkomst met partijen uit de sector, de resultaten van de Europese Raad en de resultaten van een Europese risicoanalyse van ENTSG (Europese koepel van gasnetwerkbeheerders) te betrekken. Ook deze zullen in de brief van begin november worden gedeeld.

Aangehecht aan de brief van begin november zult u ook de antwoorden vinden op de vragen van:

- de leden Kops en Wilders (PVV, 15 september, over de stijgende gasprijs, 2021Z15572),
- het lid Van Haga (Groep Van Haga, 4 oktober, over de grote tekorten aan gas, 2021Z17053, en 5 oktober, over de energierekening),

- de leden Thijssen en Van der Lee (PvdA, GroenLinks, 7 oktober, over de stijgende energierekening, 2021Z17408),
- de leden De Roon en Kops (PVV, 7 oktober, over de gastekorten en het bericht dat het Russische Gazprom minder gas levert, 2021Z17417),
- het lid Van Raan (Partij voor de Dieren, 8 oktober, aan de Minister van Financiën over de vraag waarom de gastarieven voor huishoudens stijgen terwijl de gasvoorraden toch voldoende waren, 2021Z17545),
- de leden Boucke (D66), Bontenbal (CDA), Erkens (VVD) en Grinwis (ChristenUnie) (11 oktober, over de stijgende gasprijzen, 2021Z17651)
- en het lid Eerdmans (JA21, 12 oktober, aan de Minister van Financiën en de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat over het gastekort en de exploderende gas- en stroomprijzen, 2021Z17714).

Dit zijn alle schriftelijke vragen die recent aan het kabinet zijn gesteld naar aanleiding van de hoge gasprijzen, naast de in september gestuurde antwoorden op eerdere vragen van het lid Erkens (VVD) over de hoge aardgasprijzen en leveringszekerheid (Kenmerk 2021D34787).